

SPIIS TREŚCI

PRZEDMOWA	7
SKRÓTY UŻYTE W ENCYKLOPEDII	9
WIADOMOŚCI OGÓLNE	10
PRZEMIANY NA MAPIE POLITYCZNEJ EUROPY	12
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	17
Ukształtowanie poziome	17
Budowa geologiczna	24
Rzeźba	32
Klimat	37
Wody	41
Jeziora	48
Bagna	48
Gleby	48
Świat roślinny	52
Strefy roślinności	52
Świat zwierzęcy	57
Regiony fizyczno-geograficzne	60
Europa Północna	60
Wyspy Brytyjskie	61
Niż Zachodnioeuropejski	61
Zrębowe góry, wyżyny i baseny Europy Zachodniej	61
Młode góry fałdowe i obniżenia przedgórskie Zachodniej Europy	63
Europa Południowa	64
Niż Wschodnioeuropejski	66
Ural	67
OCHRONA PRZYRODY I PARKI NARODOWE	68
LUDNOŚĆ	73
Rozwój i rozmieszczenie ludności.	73
Ruch naturalny ludności.	78
Migracje ludności.	81
Struktura ludności	87
Struktura rasowo-etniczna	87
Struktura wyznaniowa	88
Struktura płci i wieku ludności	89
Struktura społeczno-zawodowa	91
OSADNICTWO	92
Miasta antyku	92
Miasta średniowieczne i ery nowożytnej	95
Miasta przemysłowe	97
Osadnictwo wiejskie	100
Procesy urbanizacyjne	103
Sieć i hierarchia miast	106
Funkcje miast	108
Region miejski — jego struktura przestrzenna	109
GOSPODARKA	110
Ogólna charakterystyka gospodarki Europy	110
Rolnictwo	113

Stosunki własnościowe i struktura agrarna	113
Siła robocza i kapitał w rolnictwie	116
Użytkowanie ziemi	117
Użytki rolne	117
Struktura upraw, produkcja polowa	119
Pszemica	119
Jęczmień	120
Kukurydza	120
Żyto	120
Owies	121
Warzywa i ziemniaki	122
Rośliny oleiste	124
Uprawy sadownicze i ogrodnicze	125
Buraki cukrowe	126
Uprawy pastewne	127
Hodowla	128
Produkcja rolnicza i jej zagospodarowanie	130
Leśnictwo	132
Rybołówstwo	133
Baza surowcowa i przemysł	135
Zarys procesu uprzemysłowienia	135
Przegląd ważniejszych gałęzi górnictwa i przemysłu	137
Układ przestrzenny i tendencje zmian w przemyśle	166
Komunikacja	169
Transport kolejowy	169
Transport samochodowy	173
Transport wodny śródlądowy	176
Transport morski	177
Transport lotniczy	179
Transport specjalny	180
Łączność	180
Wymiana towarowa krajów europejskich	182
Turystyka	188
ALBANIA	194
WIADOMOŚCI OGÓLNE	194
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	194
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	195
LUDNOŚĆ	195
OSADNICTWO	195
GOSPODARKA	196
ANDORA	197
WIADOMOŚCI OGÓLNE	198
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	198
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	199
LUDNOŚĆ	199
GOSPODARKA	199
AUSTRIA	200
WIADOMOŚCI OGÓLNE	200
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	201
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	203
LUDNOŚĆ	203
OSADNICTWO	204
GOSPODARKA	205

BELGIA	207
WIADOMOŚCI OGÓLNE	207
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	207
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	209
LUDNOŚĆ	209
OSADNICTWO	211
GOSPODARKA	211
BIAŁORUŚ	213
WIADOMOŚCI OGÓLNE	214
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	214
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	215
LUDNOŚĆ	215
OSADNICTWO	216
GOSPODARKA	216
Transport	217
Wymiana towarowa	218
Turystyka	218
BOŚNIA I HERCEGOWINA	219
WIADOMOŚCI OGÓLNE	219
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	219
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	222
LUDNOŚĆ	222
OSADNICTWO	222
GOSPODARKA	223
BULGARIA	224
WIADOMOŚCI OGÓLNE	224
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	225
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	226
LUDNOŚĆ	226
GOSPODARKA	227
CHORWACJA	230
WIADOMOŚCI OGÓLNE	231
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	231
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	231
LUDNOŚĆ	231
OSADNICTWO	232
GOSPODARKA	232
CZECHY	234
WIADOMOŚCI OGÓLNE	234
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	234
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	235
LUDNOŚĆ	235
OSADNICTWO	236
GOSPODARKA	237
Rolnictwo	238
Zasoby naturalne i przemysł	239
Komunikacja	240
Wymiana towarowa	240
DANIA	241
WIADOMOŚCI OGÓLNE	241
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	242
Ukształtowanie poziome	242
Budowa geologiczna i rzeźba	242

Klimat	242
Wody	242
Gleby	242
Świat roślinny i zwierzęcy	242
Krainy geograficzne	242
Ochrona przyrody	243
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	243
LUDNOŚĆ	243
OSADNICTWO	243
GOSPODARKA	244
Rolnictwo	244
Rybolówstwo	244
Leśnictwo	244
Baza surowcowa i przemysł	245
Komunikacja	245
Handel zagraniczny	245
Turystyka	246
ESTONIA	246
WIADOMOŚCI OGÓLNE	246
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	247
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	247
LUDNOŚĆ	248
OSADNICTWO	249
GOSPODARKA	249
Rolnictwo	250
FINLANDIA	251
WIADOMOŚCI OGÓLNE	251
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	252
Budowa geologiczna i rzeźba	252
Klimat	252
Wody	252
Gleby	252
Świat roślinny	254
Świat zwierzęcy	254
Krainy geograficzne	254
Ochrona przyrody	254
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	254
LUDNOŚĆ	254
GOSPODARKA	255
Rolnictwo, leśnictwo, rybolówstwo	255
Zasoby naturalne, przemysł	256
Komunikacja	257
Handel zagraniczny	257
Turystyka	257
FRANCJA	258
WIADOMOŚCI OGÓLNE	258
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	261
Ukształtowanie poziome	261
Budowa geologiczna i rzeźba	261
Klimat	263
Wody	264
Gleby	264
Świat roślinny	264
Świat zwierzęcy	265
Krainy geograficzne	265
Ochrona przyrody	265
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	265
LUDNOŚĆ	267

OSADNICTWO	268
GOSPODARKA	270
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	270
Baza surowcowa, przemysł	271
Komunikacja	273
Wymiana towarowa	274
Turystyka	274
GRECJA	276
WIADOMOŚCI OGÓLNE	276
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	277
Rzeźba i budowa geologiczna	277
Klimat	279
Wody	279
Świat roślinny i zwierzęcy	279
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	280
LUDNOŚĆ	280
OSADNICTWO	280
GOSPODARKA	281
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	281
Baza surowcowa i przemysł	282
Komunikacja	282
Wymiana towarowa	282
Turystyka	283
HISZPANIA	284
WIADOMOŚCI OGÓLNE	284
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	288
Ukształtowanie pionowe, rzeźba	288
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	291
LUDNOŚĆ	291
OSADNICTWO	292
GOSPODARKA	294
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	294
Baza surowcowa i przemysł	295
Komunikacja	296
Wymiana towarowa	297
Turystyka	297
HOLANDIA	298
WIADOMOŚCI OGÓLNE	298
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	298
Ukształtowanie pionowe, rzeźba	298
Klimat	299
Wody	299
Gleby	299
Świat roślinny i zwierzęcy	299
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	300
LUDNOŚĆ	300
OSADNICTWO	301
GOSPODARKA	301
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	301
Baza surowcowa i przemysł	302
Komunikacja	302
IRLANDIA	304
WIADOMOŚCI OGÓLNE	304
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	304
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	305
LUDNOŚĆ	305

GOSPODARKA	306
ISLANDIA	307
WIADOMOŚCI OGÓLNE	307
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	308
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	309
LUDNOŚĆ	309
OSADNICTWO	310
GOSPODARKA	310
JUGOSŁAWIA	311
WIADOMOŚCI OGÓLNE	311
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	312
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	314
LUDNOŚĆ	314
OSADNICTWO	315
GOSPODARKA	315
Rolnictwo, leśnictwo, rybactwo	315
Baza surowcowa, przemysł	316
Komunikacja	316
Wymiana towarowa	316
Turystyka	317
LIECHTENSTEIN	317
WIADOMOŚCI OGÓLNE	317
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	317
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	318
LUDNOŚĆ	318
GOSPODARKA	318
LITWA	319
WIADOMOŚCI OGÓLNE	319
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	319
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	320
LUDNOŚĆ	320
OSADNICTWO	321
GOSPODARKA	321
LUKSEMBURG	322
WIADOMOŚCI OGÓLNE	323
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	323
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	323
LUDNOŚĆ	323
GOSPODARKA	324
ŁOTWA	325
WIADOMOŚCI OGÓLNE	325
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	325
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	326
LUDNOŚĆ	326
OSADNICTWO	327
GOSPODARKA	327
MACEDONIA	328
WIADOMOŚCI OGÓLNE	329
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	329
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	330
LUDNOŚĆ	330
OSADNICTWO	330

GOSPODARKA	330
MALTA	331
WIADOMOŚCI OGÓLNE	332
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	332
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	333
LUDNOŚĆ I OSADNICTWO	333
GOSPODARKA	333
MOŁDAWIA	334
WIADOMOŚCI OGÓLNE	334
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	334
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	335
LUDNOŚĆ	335
OSADNICTWO	336
GOSPODARKA	336
MONAKO	338
WIADOMOŚCI OGÓLNE	338
LUDNOŚĆ I OSADNICTWO	338
GOSPODARKA	339
NIEMCY	339
WIADOMOŚCI OGÓLNE	341
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	342
Ukształtowanie, budowa geologiczna i rzeźba	342
Klimat	344
Wody	344
Gleby	344
Świat roślinny i zwierzęcy, ochrona przyrody	344
Krainy geograficzne	344
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	345
LUDNOŚĆ	345
OSADNICTWO	347
GOSPODARKA	348
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	348
Baza surowcowa i przemysł	349
Komunikacja	350
Wymiana towarowa	351
Turystyka	351
NORWEGIA	352
WIADOMOŚCI OGÓLNE	352
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	353
Ukształtowanie, budowa geologiczna i rzeźba	353
Klimat	354
Wody	354
Gleby	354
Świat roślinny	355
Świat zwierzęcy	355
Krainy geograficzne	355
Ochrona przyrody	355
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	355
LUDNOŚĆ	355
OSADNICTWO	359
GOSPODARKA	359
Rolnictwo	360
Leśnictwo	360
Rybołówstwo	360
Baza surowcowa, przemysł	360

Wymiana towarowa	361
Komunikacja	361
Turystyka	361
POLSKA	362
WIADOMOŚCI OGÓLNE	362
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	365
Budowa geologiczna	366
Klimat	367
Wody	368
Gleby	368
Świat roślinny	369
Świat zwierzęcy	369
Krainy geograficzne	369
Ochrona przyrody	369
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	369
LUDNOŚĆ	370
Rozmieszczenie	370
Migracje zewnętrzne i wewnętrzne	370
Struktura ludności	370
OSADNICTWO	371
GOSPODARKA	372
Rolnictwo, leśnictwo i rybołówstwo	372
Baza surowcowa, przemysł	373
Komunikacja	374
Wymiana towarowa	375
Turystyka	375
PORTUGALIA	376
WIADOMOŚCI OGÓLNE	376
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	377
Ukształtowanie powierzchni	377
Klimat	378
Wody	378
Gleby	378
Świat roślinny	378
Świat zwierzęcy	378
Ochrona przyrody	378
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	378
LUDNOŚĆ	379
OSADNICTWO	380
GOSPODARKA	380
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	380
Przemysł	381
Komunikacja	381
Wymiana towarowa	381
Turystyka	381
ROSJA	382
WIADOMOŚCI OGÓLNE	382
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	387
Budowa geologiczna	390
Rzeźba	391
Klimat	392
Wody	393
Gleby	394
Świat roślinny	394
Świat zwierzęcy	395
Krainy geograficzne	396
Ochrona przyrody i parki narodowe	397
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	399

LUDNOŚĆ	399
Ruch naturalny	400
Migracje zewnętrzne	401
Migracje wewnętrzne	401
Struktura ludności	402
OSADNICTWO	403
Osadnictwo pierwotne	403
Typy i sieć osiedli wiejskich	404
Typy fizjonomiczne i funkcjonalne miast	405
Urbanizacja	406
GOSPODARKA	406
Ogólna charakterystyka gospodarki	406
Rolnictwo	407
Produkcja roślinna	407
Hodowla	409
Leśnictwo	410
Rybołówstwo	410
Baza surowcowa, przemysł	410
Surowce energetyczne	410
Surowce metaliczne i przetwórstwo	411
Surowce chemiczne	412
Energetyka	413
Przemysł metalurgiczny	413
Komunikacja	414
Wymiana towarowa	416
Turystyka	417
RUMUNIA	418
WIADOMOŚCI OGÓLNE	418
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	419
Budowa geologiczna	419
Rzeźba	419
Klimat	419
Wody	419
Gleby	422
Świat roślinny	422
Świat zwierzęcy	422
Krainy geograficzne	422
Ochrona przyrody i parki narodowe	423
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	423
LUDNOŚĆ	423
OSADNICTWO	424
GOSPODARKA	424
Ogólna charakterystyka gospodarki	425
Rolnictwo	425
Przemysł	425
Komunikacja	426
Wymiana towarowa	426
Turystyka	426
SAN MARINO	427
WIADOMOŚCI OGÓLNE	427
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	427
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	428
LUDNOŚĆ I OSADNICTWO	428
GOSPODARKA	428
SŁOWACJA	429
WIADOMOŚCI OGÓLNE	429
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	429
Budowa geologiczna	429
Klimat	430

Wody	430
Gleby	430
Świat roślinny i zwierzęcy	430
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	431
LUDNOŚĆ	431
OSADNICTWO	432
GOSPODARKA	432
Rolnictwo, leśnictwo	433
Zasoby naturalne, przemysł	433
Komunikacja	433
Wymiana towarowa	434
Turystyka	434
SŁOWENIA	434
WIADOMOŚCI OGÓLNE	435
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	435
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	435
LUDNOŚĆ	435
OSADNICTWO	436
GOSPODARKA	436
SZWAJCARIA	437
WIADOMOŚCI OGÓLNE	437
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	438
Rzeźba i budowa geologiczna	438
Klimat	439
Wody	439
Świat zwierzęcy, roślinny i ochrona przyrody	440
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	440
LUDNOŚĆ	441
OSADNICTWO	441
GOSPODARKA	442
Ogólna charakterystyka gospodarki	442
Rolnictwo i leśnictwo	442
Przemysł	443
Komunikacja	443
Wymiana towarowa	443
Turystyka	443
SZWECJA	444
WIADOMOŚCI OGÓLNE	444
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	444
Budowa geologiczna i rzeźba	444
Klimat	445
Wody	445
Gleby	445
Świat roślinny i zwierzęcy	445
Krainy geograficzne	446
Ochrona przyrody i parki narodowe	446
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	447
LUDNOŚĆ	447
OSADNICTWO	448
GOSPODARKA	448
Rolnictwo	448
Leśnictwo	449
Rybołówstwo	449
Baza surowcowa, przemysł	449
Transport	450
Handel zagraniczny	450
Turystyka	450

UKRAINA	451
WIADOMOŚCI OGÓLNE	451
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	451
Rzeźba i budowa geologiczna	451
Klimat	452
Wody	452
Gleby	453
Świat roślinny i zwierzęcy	453
Ochrona środowiska, parki narodowe	453
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	454
LUDNOŚĆ	454
OSADNICTWO	456
GOSPODARKA	456
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	456
Baza surowcowa i przemysł	457
Komunikacja	458
Wymiana towarowa	459
Turystyka	459
WATYKAN	459
WĘGRY	461
WIADOMOŚCI OGÓLNE	461
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	462
Budowa geologiczna	462
Rzeźba	463
Klimat	463
Wody	463
Gleby	464
Świat roślinny i zwierzęcy	464
Ochrona przyrody i parki narodowe	464
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	464
LUDNOŚĆ	464
OSADNICTWO	465
GOSPODARKA	466
Rolnictwo	466
Baza surowcowa i przemysł	466
Komunikacja	467
Wymiana towarowa	467
Turystyka	467
WIELKA BRYTANIA	468
WIADOMOŚCI OGÓLNE	468
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	469
Budowa geologiczna	469
Rzeźba	471
Klimat	473
Wody	474
Gleby, szata roślinna, świat zwierzęcy i obszary chronione	474
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	475
LUDNOŚĆ	476
OSADNICTWO	477
GOSPODARKA	478
Rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo	479
Baza surowcowa i przemysł	480
Komunikacja	481
Wymiana towarowa	481
Turystyka	482
WŁOCHY	483
WIADOMOŚCI OGÓLNE	483

ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	484
Klimat	486
Wody	487
Świat roślinny i zwierzęcy	487
USTRÓJ I PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY	487
LUDNOŚĆ	488
OSADNICTWO	489
GOSPODARKA	489
Baza surowcowa, przemysł	490
Komunikacja	490
Wymiana towarowa	490
Turystyka	490
TERYTORIUM AUTONOMICZNE DUŃSKIE	491
WYSPY OWCZE	491
WIADOMOŚCI OGÓLNE	492
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	492
LUDNOŚĆ	492
OSADNICTWO	492
GOSPODARKA	492
TERYTORIA AUTONOMICZNE NORWESKIE	493
JAN MAYEN	493
WIADOMOŚCI OGÓLNE	494
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	494
USTRÓJ	495
GOSPODARKA	495
SVALBARD	495
WIADOMOŚCI OGÓLNE	495
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	495
USTRÓJ	497
LUDNOŚĆ I OSADNICTWO	497
GOSPODARKA	498
Turystyka	498
TERYTORIA AUTONOMICZNE BRYTYJSKIE	498
MAN	498
WIADOMOŚCI OGÓLNE	499
LUDNOŚĆ	499
WYSPY NORMANDZKIE	499
WIADOMOŚCI OGÓLNE	499
LUDNOŚĆ	500
TERYTORIUM ZALEŻNE BRYTYJSKIE	500
GIBRALTAR	500
WIADOMOŚCI OGÓLNE	501
ŚRODOWISKO GEOGRAFICZNE	501
USTRÓJ I LUDNOŚĆ	501
GOSPODARKA	502
WYKAZ MAP I RYCIN	503
MAPY	503
RYCINY	504
BIBLIOGRAFIA	557